

**ІНФОРМАЦІЙНО-АНАЛІТИЧНИЙ ОГЛЯД ГОЛОВНИХ ПОДІЙ
У СФЕРІ ОСВІТИ, НАУКИ Й КУЛЬТУРИ, ОПРИЛЮДНЕНИХ
ЗАСОБАМИ МАСОВОЇ ІНФОРМАЦІЇ УКРАЇНИ**

у вересні 2016 р.

Укладач:

***Годецька Т. І.**
завідувач сектору аналітичної
інформації відділу наукової
реферативної та аналітичної
інформації у сфері освіти ДНПБ
України ім. В.О. Сухомлинського*

У вересні 2016 р. національними засобами масової інформації було оприлюднено актуальну й важливу інформацію у сфері освіти, науки й культури.

ПРОЕКТ НОВІТНЬОЇ БІБЛІОТЕКИ

За матеріалами:

- офіційного видання МОН України
«Освіта України» № 35 від 05 вересня
2016 р., с. 12;

- офіційного веб-сайту МОН України:

<http://mon.gov.ua/usi-novivni/novini/2016/09/30/marina-poroshenko-razom-z-lilieyu-grinevich-ta-kostyantynom-30/>;

- офіційного інтернет-представництва
Президента України Петра Порошенка:
<http://www.president.gov.ua/news/marina-poroshenko-prezentovala-prikladnu-model-biblioteki-no-38349>

Найкращим подарунком для бібліотекарів в професійне свято стало представлення проекту реконструкції шкільної бібліотеки гімназії «Престиж» Запорізької області у новітню Медіатеку дружиною Президента України, Головою Благодійного Фонду Порошенка *Мариною Порошенко* разом із Міністром освіти і науки України *Лілією Гриневич* та головою Запорізької ОДА *Костянтинном Брилем*.

Марина Порошенко зауважила, що вивчаючи міжнародний досвід під час робочих візитів за кордон, можу сказати, що мультимедійний простір для роботи в бібліотеках – це сучасний тренд європейського суспільства. І Україна, яка обрала європейський вектор розвитку, має рухатися у цьому напрямку. Тому головне завдання полягає в тому, щоб подібні інтерактивні центри стали нормою у кожній українській школі.

Лілія Гриневич наголосила, що цей проект створив прикладну модель, за якою можна буде облаштувати Медіатеки в школах по всій Україні. Сучасна бібліотека має стати простором для реалізації освітніх можливостей кожної дитини, враховувати її індивідуальні особливості.

Костянтин Бриль зазначив, що вартість реалізації такого проекту становить близько 375 тис. грн. На його думку, більшість органів місцевого самоврядування можуть знайти гроші для поступового обладнання таких бібліотек для шкіл у межах своїх громад.

Учасники презентації наголосили на ключових перевагах бібліотеки нового зразка, а саме:

- фінансовій доступності – при плановому й раціональному підході;
- швидкій реалізації – такий проект можна реалізувати за кілька місяців;
- привабливості для школярів порівняно з традиційними бібліотеками.

ПРОФЕСІЙНЕ СВЯТО БІБЛІОТЕКАРЯ

За матеріалами:

- освітнього порталу «Педагогічна преса»: <http://pedpresa.ua/169580-ministr-osvity-i-nauky-pryvitala-pratsivnykiv-bibliotek-iz-profesijnym-svyatom.html>;

- офіційного веб-сайту МОН України: <http://mon.gov.ua/usi-novivni/novini/2016/09/30/shhiri-vitannya-z-nagodi-vseukrayinskogo-dnya-bibliotek/>

У вітальному слові міністр освіти і науки України *Лілія Гриневич* наголосила, що бібліотеки – це невід’ємна частина освітнього простору шкіл, університетів та наукових установ. Вони зберігають силу-силенну знань, відкривають можливість людям з різних соціальних прошарків та вікових груп освоювати новітні інформаційні технології, ознайомлюватись із сучасними надбаннями людства, здійснювати подорожі в історичне минуле та зазирати в далеке майбутнє.

Лілія Гриневич подякувала працівникам бібліотек за наполегливу працю, відповідальність, надійність і вірність обраному фаху, а також побажала їм міцного здоров’я, щастя, добробуту, злагоди в сім’ях і колективах. Енергії і творчої наснаги, подальших успіхів у вашій вкрай потрібній праці.

ФІНАНСУВАННЯ ОСВІТИ В 2017 РОЦІ

За матеріалами:

- освітнього порталу «Osvita.ua»: <http://osvita.ua/school/52333/>;

- сайту конфедерації Вільних Профспілок України:

<http://www.kvpu.org.ua/uk/profnews>

На зустрічі з переможцями всеукраїнського конкурсу «Учитель року – 2016» з нагоди Дня працівників освіти Президент України *Петро Порошенко*

зазначив, що у наступному році в державному бюджеті передбачено зростання заробітних плат вчителів на третину.

Міністр освіти *Лілія Гриневич* під час відвідання Житомирської області також зауважила про збільшення заробітної плати вчителям на 33,5 %, в тому числі їх просування по єдиній тарифній сітці на 2 розряди закладено у проекті бюджету на 2017 рік.

Лілія Гриневич зазначила, що «у межах нашого бюджету ми попри все йдемо на збільшення зарплати вчителям. Але не через якісь там надбавки, що сьогодні є, а завтра їх нема - для мене було принциповим, щоб відбулося просування по єдиній тарифній сітці. Бо якщо ми закладаємо зарплатню в рамках системи, через яку все потім розраховується, і позиціонуємо вчителя вище в тарифній сітці - це підвищує статус оплати педагога загалом».

ПРОЕКТ НОВІТНЬОЇ БІБЛІОТЕКИ

За матеріалами:

- офіційного видання МОН України «Освіта України» № 35 від 05 вересня 2016 р., с. 12;

- офіційного веб-сайту МОН України:

<http://mon.gov.ua/usi-novivni/novini/2016/09/30/marina-poroshenko-razom-z-lilieyu-grinevich-ta-kostyantynom-30/>;

- офіційного інтернет-представництва Президента України Петра Порошенка: <http://www.president.gov.ua/news/marina-poroshenko-prezentovala-prikladnu-model-biblioteki-no-38349>

Найкращим подарунком для бібліотекарів в професійне свято стало представлення проекту реконструкції шкільної бібліотеки гімназії «Престиж» Запорізької області у новітню Медіатеку дружиною Президента України, Головою Благодійного Фонду Порошенка *Мариною Порошенко* разом із Міністром освіти і науки України *Лілією Гриневич* та головою Запорізької ОДА *Костянтином Брилем*.

Марина Порошенко зауважила, що вивчаючи міжнародний досвід під час робочих візитів за кордон, можу сказати, що мультимедійний простір для роботи в бібліотеках – це сучасний тренд європейського суспільства. І Україна, яка обрала європейський вектор розвитку, має рухатися у цьому

напрямку. Тому головне завдання полягає в тому, щоб подібні інтерактивні центри стали нормою у кожній українській школі.

Лілія Гриневич наголосила, що цей проект створив прикладну модель, за якою можна буде облаштувати Медіатеки в школах по всій Україні. Сучасна бібліотека має стати простором для реалізації освітніх можливостей кожної дитини, враховувати її індивідуальні особливості.

Костянтин Бриль зазначив, що вартість реалізації такого проекту становить близько 375 тис. грн. На його думку, більшість органів місцевого самоврядування можуть знайти гроші для поступового обладнання таких бібліотек для шкіл у межах своїх громад.

Учасники презентації наголосили на ключових перевагах бібліотеки нового зразка, а саме:

- фінансовій доступності – при плановому й раціональному підході;
- швидкій реалізації – такий проект можна реалізувати за кілька місяців;
- привабливості для школярів порівняно з традиційними бібліотеками.

НОВА УКРАЇНЬСКА ШКОЛА

За матеріалами

- офіційного видання МОН України
«Освіта України» № 35 від 05 вересня
2016 р., с. 7;

- освітнього порталу «Osvita.ua»:
<http://osvita.ua/school/52106/>;

- офіційного веб-сайту Департаменту
освіти і науки, молоді та спорту КМДА:
<http://don.kievcity.gov.ua/news/4495.html>

На педагогічній раді «Стратегічні вектори модернізації системи освіти у 2016–2017 навчальному році» для працівників освіти Києва та Київської області, що відбулася наприкінці серпня в Київському університеті імені Бориса Грінченка розмірковували про те «якою має бути школа майбутнього?».

На це запитання покликані дати відповідь і законопроект «Про освіту», що очікує на розгляд у Верховній Раді, і Концепція нової школи, презентована Міністром освіти і науки України напередодні нового навчального року.

Що думають із цього приводу нинішні й майбутні вчителі, учні шкіл та їхні батьки? Про це можна дізнатися, зокрема, завдяки опитуванню в рамках медіа-освітнього проекту столиці.

Медіа-освітній проект було розроблено за ініціативи Департаменту освіти і науки, молоді та спорту КМДА й Київського університету імені Бориса Грінченка та за участю НВК № 141 «Освітні ресурси та технологічний тренінг» Дніпровського району, ЗНЗ № 78 Печерського району, Центру дитячої та юнацької творчості Солом'янського району, Навчально-виховного комплексу допрофесійної підготовки та технічної творчості.

Протягом вересня всі бажаючі мали змогу висловити свою думку про те, якою має бути школа майбутнього, які нові методи навчання варто застосовувати вже зараз, як підвищити статус учителя і чим стимулювати його передову діяльність. Зокрема *Владислав Макарчук*, магістр спеціальності «Медіа-комунікації», зазначає, що «в Європі це одна з найпрестижніших професій. Батьки знають, що вчителі навчають їхніх дітей, і ставляться до них відповідно. І держава їх підтримує. Я вважаю, що ми це повинні наслідувати.»

УКРАЇНЬСЬКА МОВА ЗА КОРДОНОМ

За матеріалами:

- офіційного видання МОН України «Освіта України» № 35 від 05 вересня 2016 р., с. 9;

- офіційного веб-сайту МОН України:

<http://mon.gov.ua/usi-novinni/novini/2016/08/20/liliya-grinevich-nagorodila-peremozhcziv/>

В зверненні до учасників та переможців міжнародного конкурсу «Найкращий учитель української мови за кордоном» Міністр освіти і науки України *Лілія Гриневич* наголосила, що плекати мову в іншомовному середовищі – це дуже важка справа. Тому ми надзвичайно цінуємо зусилля тих учителів і тих людей, які допомагають учителям у плеканні мови, у навчанні наших закордонних українців. Ця робота є ключовою, оскільки саме навколо неї і будується національна ідентичність наших дітей за кордоном. Нагородами та дипломами було нагороджено 14 лауреатів цього конкурсу.

Голова Української Всесвітньої Координаційної Ради *Михайло Ратушний*, співорганізатор конкурсу наголосив, що це вже другий конкурс і ця робота має бути продовжена та інтенсифікована. Ми переконані, що для подальшого розвитку освітніх ініціатив у діаспорі та підвищення їх

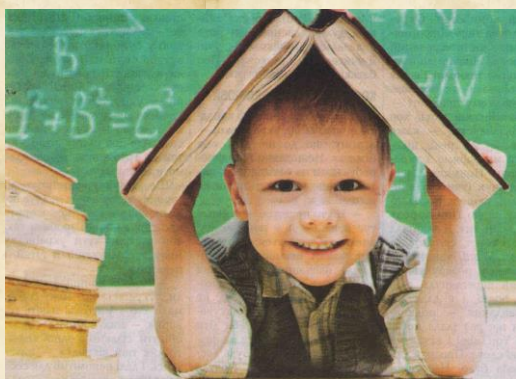
ефективності Україні потрібно прийняти спеціальну урядову програму із розвитку українського шкільництва за кордоном.

У номінації «Учитель початкової школи» I місце посіла *Яніна Виговська* (м. Едмонтон, Канада), II місце – *Ніна Хаген* (м. Осло, Норвегія) та III місце – *Нарциса Греченюк* (с. Вишавська Долина, Румунія). У номінації «Учитель загальної середньої школи» I місце посіла *Іраїда Корній* (м. Бендери, Молдова), II місце – *Катерина Грудко* (м. Бендери, Молдова), III місце – *Наталія Ланецька* (м. Рибниця, Молдова).

Як вважає *Яніна Виговська*, у канадських школах зовсім інше ставлення до навчання. І ставлення до вчителя теж. А у педагогів — зовсім інший підхід: не сварити, а просити та дякувати. Приміром, треба, аби діти вишикувалися, щоб іти на фізкультуру. Я прошу: «Будь ласка, станьте в лінію». Почула мене, може, половина класу, стали троє-четверо учнів. І я починаю дякувати їм: «Оленко, дякую, що ти мене послухала» – і так до кожного. Робитиму так щодня – і на четвертий день уже буде зроблено як треба.

ПРО ОСОБЛИВОСТІ НАВЧАННЯ В ЗНЗ

За матеріалами:

- офіційного видання МОН України «Освіта України» № 35 від 05 вересня 2016 р., с. 10;
- офіційного видання МОН України «Освіта України» № 36 від 12 вересня 2016 р., с. 2,13;
- офіційного видання МОН України «Освіта України» № 37 від 12 вересня 2016 р., с. 4-5;
- освітнього порталу «Osvita.ua»:
<http://osvita.ua/school/52234/>

Щодо організації навчально-виховного процесу у початковій школі Міністерством освіти і науки України надано роз'яснення та підготовлено відповідний лист підписаний заступником міністра освіти Павлом Хобзеєм.

Зокрема, оцінювання навчальних досягнень учнів — це конфіденційна інформація, що стосується лише вчителя, дитини та її батьків, тому результати не озвучуються в класі та на батьківських зборах. Акцент зміщується з «навчання для одержання високих балів, гарних оцінок» на «навчання для одержання якісної освіти».

Стосовно освітньої галузі «Мистецтво» передбачалося зміщення акцентів засвоєння: з набуття знань про мистецтво — на посилення емоційності сприйняття, підвищення уваги до практично-творчого компоненту мистецької діяльності. Зміни торкнулися й переліку творів:

вилучено низку дещо застарілих за тематикою (сюжетами) творів; музичний репертуар переглянуто на предмет дублювання, запропоновано розширення репертуару за рахунок творів сучасних митців тощо.

Життя вимагає особливої уваги до національно-патріотичного виховання школяра — громадянина, патріота, людини культури. Уроки художньо-естетичного циклу володіють для цього потужним потенціалом.

На конференції презентували Програму тренінгу з національно-патріотичного виховання «З Україною в серці». Виокремили такі змістові акценти:

патріот володіє якостями суб'єкта громадянського суспільства, водночас за громадянськими цінностями не можна втратити національні почуття;

- актуальним зараз є формування політики національної пам'яті;

- осердям сучасного патріотичного виховання повинні стати власні переконання учнів, що сила українців — у їхній єдності;

- патріотизм має стати пріоритетним ціннісним орієнтиром навчально-виховного процесу, перетворитися на наскрізну ідею, загальну мету.

Змістовою основою програми виховання патріотизму постають його складники: любов до України — Батьківщини, народу, держави; відданість, моральна стійкість, готовність до самопожертви, власна гідність.

ПРО ОСОБИСТУ БЕЗПЕКУ ШКОЛЯРІВ

За матеріалами:

- офіційного видання МОН України «Освіта України» № 36 від 12 вересня 2016 р., с. 2;

- офіційного видання МОН України «Освіта України» № 38 від 26 вересня 2016 р., с. 1,8-9;

офіційного веб-порталу ПП:

<http://patrol.police.gov.ua/project/shkilni-presentatsiyi/>

У рамках проекту «Реформування системи кримінальної юстиції щодо неповнолітніх в Україні» розроблена та адаптована для українських шкіл програма «Шкільний офіцер поліції», метою якої є проведення інтерактивних зустрічей зі школярами щодо питань особистої безпеки, профілактики правопорушень, ролі поліції у громаді й суспільно корисних проєктів.

Презентація цієї програми відбулася в містах Івано-Франківську та Львові наприкінці серпня. А з 1 вересня до цих міст долучилися Київ та Одеса.

Бесіди з учнями про запобігання конфліктним ситуаціям та їх розв'язання мирним шляхом, базову самооборону, безпечну поведінку в інтернеті, сприятимуть патріотичному вихованню молоді та підготовці до дорослого життя.

Навчальні матеріали було підготовлено фахівцями Національної поліції спільно з МОН України, Дитячого фонду ООН (ЮНІСЕФ), ОБСЄ, міжнародного жіночого правозахисного центру La Strada UKraine, проекту уряду Канади «Реформування системи кримінальної юстиції щодо неповнолітніх в Україні», Консультативної місії ЄС, а також громадськими активістами, провідними вчителями і патрульними поліцейськими, які мають досвід роботи з дітьми.

Навчальний план — єдиний для всіх міст. Повний перелік тем буде затверджено Департаментом патрульної поліції та Міністерством освіти і науки.

РЕЙТИНГ ПРОЗОРОСТІ УНІВЕРСИТЕТІВ

За матеріалами:

- офіційного видання МОН України «Освіта України» № 36 від 12 вересня 2016 р., с. 2;
- офіційного видання МОН України «Освіта України» № 38 від 26 вересня 2016 р., с. 1,8-9;
- офіційного порталу «Вища освіта»: <http://vnz.org.ua/kontakty>

Моніторинг сайтів 186 університетів було проведено аналітичним центром CEDOS, аби дізнатись, які університети є найбільш прозорими і відкритими та найбільше дбають про поінформованість своїх вступників, студентів та викладачів.

За результатами моніторингу було складено Рейтинг прозорості університетів України, а саме:

До десятки лідерів потрапили:

1. Національний університет «Києво-Могилянська академія» (72.2 бала)

2. НТУУ «Київський політехнічний інститут імені Сікорського» (67)
3. Національний університет біоресурсів і природокористування (66.8)
4. Прикарпатський національний університет ім. Василя Стефаника (65.4)
5. Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини (65.3)
6. Донецький національний університет економіки і торгівлі ім. М. Туган-Барановського (64.9)
7. Національний університет “Львівська політехніка” (64.3)
8. Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка (63.3)
9. Київський національний університет імені Тараса Шевченка (62.9)
10. Уманський національний університет садівництва (62.7)

І лише 35 університетів із 186 перетнули позначку 50 балів зі 100 можливих. Це означає, що загальний рівень доступності інформації залишається невисоким.

За результатами моніторингу кожен університет отримав на свої офіційні електронні пошти індивідуальні рекомендації щодо покращення інформативності своїх веб-сторінок.

